

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni uniós cselekvési terv felülvizsgálata

(COM(2022) 581 final)

(2023/C 184/14)

Előadó: **Ozlem YILDIRIM**

Társelőadó: **Cillian LOHAN**

Felkérés:	Európai Bizottság: 2022.11.25.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke
Illetékes szekció:	„Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2023.3.9.
Elfogadás plenáris ülészakon:	2023.3.22.
Plenáris ülészak száma:	577.
A szavazás eredménye: (mellette/ellene/tartózkodott)	152/0/1

1. Következtetések és ajánlások

1.1 A vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni felülvizsgált uniós cselekvési terv számos helyes elemet tartalmaz, amelyek sikeressé tehetik. A négy prioritás és azok célkitűzései jól kidolgozottak, és az előző változathoz képest javulást jelentenek. Az EGSZB azonban aggodalmát fejezi ki a terv nemzeti szintű végrehajtására elkülönítendő források mennyisége miatt, és amiatt, hogy ezek elegendőek lesznek-e, mert ha nem, az a terv kudarcahoz vezethet, ahogy az az előző terv esetében történt.

1.2 Az EGSZB üdvözlöi, hogy az Európai Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy elegendő pénzügyi és emberi erőforrást biztosít a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmének visszaszorítására, és e célból a vadon élő állatok és növények kereskedelmét beépíti a következő témákkal foglalkozó uniós alapokba: i. biztonság és szervezett bűnözés; ii. környezetvédelem; és iii. nemzetközi együttműködés/partnerségek. E témának különösen a következő programoknál és alapoknál kell prioritást élveznie: EMPACT; a Belső Biztonsági Alap; a LIFE program; az Interreg program; és a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz.

1.3 A cselekvési tervvel kapcsolatos elszámoltathatóság elősegítése érdekében azonban meg kell állapodni arról, hogy e források bizonyos százalékát teljes mértékben a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmének visszaszorítására kell fordítani. A tagállamoknak kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelem érdekében elegendő forrást biztosítsanak országukban az e területre szakosodott személyzet kiképzéséhez. Az elkülönített pénzeszközökről a cselekvési terv nemzeti szintű végrehajtásának részeként jelentést kell készíteni, és azokat nyomon kell követni és értékelni kell. Az erőforrásoknak felszereléseket és személyzetet is magukban kell foglalniuk. Ezen túlmenően a személyzet számára magas színvonalú munkakörülményeket kell biztosítani, teljes körű kollektív tárgyalási joggal és progresszív karrierstruktúrával. Ez kulcsfontosságú ahhoz, hogy a legjobb dolgozókat lehessen megnyerni, és magas szinten tudjuk tartani a motivációjukat. Különös figyelmet kell fordítani az egészséggel, a jóléttel és a személyes biztonsággal kapcsolatos kérdésekre.

1.4 A vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelmet uniós és tagállami szinten valamennyi szakpolitikai területen folytatni kell. A vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmének megelőzésében részt vevő valamennyi szereplő számára egységes és egy minimális szintnek mindenképp megfelelő képzést kell biztosítani, és a kapacitásépítést annak figyelembevételével kell folytatni, hogy milyen készségekre van szükség azokon a különböző területeken, amelyeket a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelem érint. Olyan, szakosodott egységeket, illetve alkalmazottakat kell kiképezni az ügyészek, bírák, vámtisztviselők, nemzeti CITES-hatóságok és a rendőri szervek körében, akik képesek a vadon élő állatokat és növényeket érintő bűncselekmények feltárására, valamint az ezekben részt vevők letartóztatására, büntetőeljárás alá vonására és bíróság elé állítására.

1.5 Emellett egységes struktúrákat kell kialakítani valamennyi tagállamban, amelyeknek – az EGSZB javaslata szerint – olyan ügynökségek közötti bizottságokból és erre szakosodott egységekből vagy személyzetből kell állniuk, amelyeket, illetve akiket kiképeztek a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelemre. Ezek az ügynökségek közötti bizottságok magukban foglalják a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelemre szakosodott

egységeknek a képviselőit. Az ügynökségközi bizottságok különösen hasznos szerepet játszanának abban, hogy a tagállamokon belül konzultációkat és közös nyomozásokat szervezzenek olyan más ügynökségekkel, amelyek más jogellenes tevékenységekkel, például pénzügyi bűncselekményekkel és kiberbűnözéssel foglalkoznak. Ezek az ügyek általában összefüggnek a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmével, mivel a szervezett bűnözői csoportok a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelméhez is felhasználhatják és fel is használják a más típusú bűncselekményekre (például kábítószer-kereskedelmre vagy pénzmosásra) létrehozott csatornáikat. A szociális partnerekkel és a civil társadalommal együtt külön e célra szolgáló kommunikációs és együttműködési csatornákat kell létrehozni.

1.6 Az EU-ban kereskedő vállalatok átvilágítására vonatkozó kötelezettségeknek egy ambiciózus vállalatátvilágítási irányelv révén történő beépítése ösztönzést nyújthat a vállalatoknak arra, hogy eleve csak fenntartható módon gyűjtött vadon élő állatokkal és növényekkel kereskedjenek, visszatarthatja őket az illegális tevékenységektől, és segítheti a bűnüldöző hatóságokat a bűnözők felkutatásában.

1.7 Az EGSZB úgy véli, hogy fontos együttműködni a vadon élő állatok és növények kereskedelmében részt vevő üzleti ágazatokkal annak érdekében, hogy csökkenjen a vadon élő állatokból és növényekből készült termékek iránti kereslet az EU-ban, és csökkenjen a vadon élő állatokból és növényekből készült termékek illegális behozatala. A terv a vadon élő állatok és növények kereskedelmével kapcsolatos jogérvényesítéssel foglalkozó uniós csoporttal közös, az érintett üzleti képviselők számára indítandó tematikus programokat ír elő konkrét kérdésekkel kapcsolatban (pl. hagyományos orvoslás, kedvtelésből tartott egzotikus állatok, luxusipar, vadászturizmus, faipar, halászati és haltermék-kereskedelem, szállítás, futárvállalatok és online kereskedelem). A stratégia egyik fő elemének azonban a nagyközönségnek szóló (kifejezetten a kereslet csökkentését célzó) összehangolt tájékoztató kampányoknak kell lenniük. A civil társadalmi szervezetek szintén szerepet játszhatnak a kereslet csökkentésében azáltal, hogy felhívják a figyelmet azokra az Unió-beli közösségekre, amelyek vadon élő állatokból és növényekből készült illegális termékeket fogyasztanak, és keresletsökkentő kampányokat folytatnak.

1.8 Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a szervezett bűnözésről szóló kommunikációjuk részeként vonja be a nemzeti és szupranacionális bűnüldöző szervezetek a veszélyeztetett fajok kereskedelme megelőzésének és üldözésének nagyobb láthatóságára irányuló erőfeszítéseikbe, mind állandó kommunikációs eszközeik keretében, mind ideiglenes célzott kampányok révén.

1.9 Végezetül az is döntő fontosságú, hogy az Európai Bizottság világos és ambiciózus nyomon követési és értékelési mechanizmust hozzon létre a cselekvési terv végrehajtásának nyomon követésére, valamint a cselekvési terv előrehaladásának és sikerességének mérésére, figyelembe véve (a 4. prioritással összhangban) az EU-nak a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelemre irányuló külső tevékenységét.

2. Háttér

2.1 A vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme a világ egyik legjövődélmezőbb szervezett bűnözői tevékenységévé vált, amelynek forgalma az Európai Bizottság becslései szerint világszinten akár a 20 milliárd eurót is elérheti ⁽¹⁾. Az elmúlt években világszerte exponenciálisan nőtt a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme, mivel alacsony kockázatú és nagy megtérülésű tevékenységnek tekintik.

2.2 A vadon élő állatok és növények védelmére vonatkozó átfogó jogi keret ellenére az Európai Unió a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmének fontos célpiaca és tranzitplatformja. A nagy volumenű lefoglalásokról szóló éves jelentések – amelyeket az Európai Bizottság 2011 óta évente kér – részletesen leírják, hogy az EU milyen jelentős piaca a vadon élő állatokból és növényekből készült illegális termékeknek.

2.3 Látva, hogy az EU a vadon élő állatokból és növényekből készült termékek jelentős piaca, az Európai Bizottság példa nélküli erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy felhívja a vállalkozásokat, a fogyasztókat és a nyilvánosság figyelmét a vadon élő állatok és növények Európában belüli jogellenes kereskedelmének jellemzőire és mértékére. Ennek eredményeként az Európai Bizottság 2016 februárjában elfogadta a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni uniós cselekvési tervet ⁽²⁾, amely átfogó iránymutatást ad a vadon élő állatok és növények Unión belüli jogellenes kereskedelme elleni küzdelemhez, valamint az ilyen illegális tevékenységek elleni globális küzdelemben játszott uniós szerep megerősítéséhez. Annak ellenére, hogy a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmét kiemelt kérdéssé tette, a cselekvési terv a kereslet csökkentése terén csekély hatást fejtett ki. A TRAFFIC ⁽³⁾ szervezet kiadott egy jelentést ⁽⁴⁾, amely tartalmazza a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény (CITES) alapján 2018-ban végrehajtott valamennyi lefoglalás adatait, amelyekből kiderül, hogy a vadon élő fajok iránti uniós kereslet nem változott 2011 óta, amikor az első adatokat összegyűjtötték.

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/environment/cites/infographics_en.htm

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/environment/cites/trafficking_en.htm

⁽³⁾ <https://www.traffic.org/>

⁽⁴⁾ <https://www.traffic.org/site/assets/files/12745/eu-seizures-report-2020-final-web.pdf>

2.4 A TRAFFIC szervezet 2020. évi lefoglalásokról szóló legutóbbi jelentésében⁽⁵⁾ tükröződik, hogy a Covid19-világjárvány milyen hatást gyakorolt a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmére. A bejelentett lefoglalások csökkenéséhez valószínűleg hozzájárult az is, hogy a légi közlekedésben, a kereskedelmi műveletekben és az áruszállítás vagy -értékesítés egyéb kapcsolódási pontjain a Covid19 által kiváltott zavarok miatt a kereskedelem is visszaesett. Az EU-ban 2020-ban jelentősen csökkent a lefoglalások száma, bár ez nem feltétlenül jelzi azt, hogy változott volna a kereslet vagy a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmének dinamikája.

2.5 Az EU egyrészt importpiac, másrészt egyes veszélyeztetett fajok – például az európai angolna (*Anguilla anguilla*) – esetében beszerzési régió. 2016 és 2017 között 48 embert tartóztattak le, és 4 000 kg élő fiatal angolnát foglaltak le, mintegy 4 millió euró értékben. Ráadásul a jogellenesen Európába érkező vadon élő állatok és növények közül nem mindegyik az európai piacokra irányul, és az EU gyakran csak köztes állomáshelyül szolgál. A bűnüldöző szervek gyakran foglalnak le Afrikából Ázsiába szállított tobozskákat, csikóhalakat, elefántcsontot és cápauszonyokat.

3. Általános megjegyzések

3.1 Az EU-nak továbbra is ébernek kell maradnia, és meg kell sokszoroznia a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmének megállítására és visszafordítására irányuló erőfeszítéseit. Ez a jövedelmező kereskedelem, amellyel, hogy a zoonotikus betegségek átvitele miatt kockázatot jelent az emberi egészségre nézve, közvetlenül aláássa a fenntartható fejlődést világszerte támogató uniós szakpolitikákat, különösen a globális biológiai sokféleség és ökoszisztémák védelmével összefüggő fenntartható fejlesztési célokat⁽⁶⁾, valamint a jó kormányzás megerősítésére és az egyenlőtlenségek felszámolására irányuló erőfeszítéseket.

3.2 A vadon élő állatok és növények mai jogellenes kereskedelme, amellyel hogy számos fajt (köztük néhány ikonikus fajt is) a kihalás szélére sodor, a fenntartható gazdasági fejlődést is akadályozza⁽⁷⁾. Röviden összefoglalva, a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni uniós cselekvési tervet megfelelően végre kell hajtani az EU nemzetközi környezetvédelmi megállapodásainak, különösen a CITES-nek és a biológiai sokféleségről szóló egyezménynek (CBD) való megfelelés érdekében. Az EGSZB azonban arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy még e nemzetközi megállapodásokon túlmenően is igyekezzen javítani a vadon élő állatok és növények védelmét az EU-ban, és visszaszorítani a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmét; ennek előnyei nemcsak az EU-ban, hanem világszerte is megmutatkoznak. A vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme a biológiai sokféleség csökkenésének egyik fő oka, amely – amellyel, hogy számos fajt a kihalás szélére sodor – a szén tárolásában fontos szerepet játszó fák illegális kitermelésének ösztönzésével hozzájárul az éghajlatváltozáshoz is.

3.3 Ugyanilyen fontos az is, hogy véget vessünk a transznacionális szervezett bűnözésnek és végzetes következményeinek. Az UNEP–Interpol jelentés szerint a környezeti bűncselekmények volumene 26 %-kal növekedett⁽⁸⁾. Ez magában foglalja a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmét is, és fenyegetést jelent a békére, a biztonságra és a jogállamiságra nézve, valamint gyakran társul más súlyos bűncselekményekkel, például korrupcióval, kiberbűnözéssel és pénzügyi bűncselekményekkel. Egyes afrikai régiókban például a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme veszélyezteti a nemzetbiztonságot. Itt meg kell említeni a gyilkosságokat és a merényleteket is, mivel a veszélyeztetett fajok védelméért felelős emberek életét valós veszély fenyegeti, és elkötelezettségükért súlyos árat fizetnek. A Thin Green Line Alapítvány szerint 2009 és 2016 között – a számon tartott esetek alapján – az orvvadászok 595 vadórt öltek meg. A fejlődő országokban ezenfelül több száz ismeretlen vadór veszítette életét, amely esetek a hivatalos statisztikákban nem szerepeltek. 2017-ben több mint 100 vadór halálát jelentették, és 2018-ban is ugyanez a helyzet, hetente közel két halálesettel⁽⁹⁾.

3.4 Az EGSZB üdvözli a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni uniós cselekvési terv felülvizsgálatát, valamint azt a döntést, hogy a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmét az Európai Bizottság fellépésének középpontjába kell helyezni. Az EGSZB egyetért az Európai Bizottság által a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni korábbi uniós cselekvési tervről készített értékeléssel, amely szerint a szakképzett személyzet, az erőforrások és a képzés hiánya számos tagállamban és nem uniós országban továbbra is komoly problémát jelent. Az együttműködés javítására is nagy szükség van: i. az EU-tagállamokon belül; ii. az EU-tagállamok között; iii. az EU és az EU-n kívüli országok között; valamint iv. az érdekelt felekkel és a civil társadalommal. Emellett többet kell tenni a digitális nyomkövethetőség és az ügynökségek közötti digitális együttműködés biztosítása terén.

⁽⁵⁾ https://www.traffic.org/site/assets/files/17391/2020_eu_seizures_report_final.pdf

⁽⁶⁾ <https://sustainabledevelopment.un.org/topics/biodiversityandecosystems>

⁽⁷⁾ Kivonat az Európai Bizottság elemzésének következtetéseiből: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016SC0038>.

⁽⁸⁾ UNEP-INTERPOL Report: Value of Environmental Crime up 26%.

⁽⁹⁾ <https://globalconservation.org/news/over-one-thousand-park-rangers-die-10-years-protecting-our-parks/>

3.5 Az EGSZB üdvözlí, hogy az Európai Bizottság a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv felülvizsgálatát összekapcsolta a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni uniós cselekvési tervvel. Aggódik azonban amiatt, hogy a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv nem lesz alkalmas arra, hogy hatékony és visszatartó erejű szankciókat szabjon ki a vadon élő állatok és növények kereskedelmére. A Tanács 2022. december 9-én elfogadta álláspontját ez ügyben, és jelentősen csökkentette a természetes személyekre vonatkozó szankciókat, emellett pedig visszafogta a jogi személyekre vonatkozó szankciókkal kapcsolatos harmonizációs törekvéseket is. A Tanács által javasolt büntetési szintek túl alacsonyak ahhoz, hogy visszatartó erejűek és hatékonyak legyenek. A pénzbírság felső határa nem szabad, hogy kevesebb legyen, mint az adott jogi személy teljes világméretű forgalmának 15 %-a, ami jóval magasabb, mint a Tanács által elfogadott 5, illetve 3 %. Úgy véljük, hogy egy, a környezet büntetőjog általi védelméről szóló ambiciózus irányelv elengedhetetlen a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni uniós cselekvési terv sikeres megvalósításához.

4. Részletes megjegyzések

4.1 A cselekvési tervnek kifejezetten utalnia kell a bejelentő személyekre és a környezetvédelemmel foglalkozó más emberijog-védőkre mint a terv kidolgozása és uniós és nemzeti szintű végrehajtása során érdekelt felekre, mivel ők kulcsszerepet játszanak a környezetvédelmi jogszabályok megsértésének feltárásában és megelőzésében. E személyek számára a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmének bejelentése vagy a nyomozások segítése esetén védelmet kell nyújtani a megfélemlítéssel és a peres eljárásokkal szemben is, amint azt a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelv jelenleg is kimondja.

4.2 Az EGSZB úgy véli, hogy fontos együttműködni a vadon élő állatok és növények kereskedelmében részt vevő üzleti ágazatokkal annak érdekében, hogy csökkenjen a vadon élő állatokból és növényekből készült termékek iránti kereslet az EU-ban, kisebb mértékű legyen a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme, és biztosítható legyen, hogy az ilyen állatokkal és növényekkel folytatott kereskedelem jogszerű és fenntartható legyen. A terv a vadon élő állatok és növények kereskedelmével kapcsolatos jogérvényesítéssel foglalkozó uniós csoporttal közös, az érintett üzleti képviselők számára indítandó tematikus programokat ír elő konkrét kérdésekkel kapcsolatban (pl. hagyományos orvoslás, kedvtelésből tartott egzotikus állatok, luxusipar, vadászturizmus, faipar, halászati és haltermék-kereskedelem, szállítás, futárvállalatok és online kereskedelem). Azt a szerepet azonban, amelyet a civil társadalmi szervezetek játszhatnak a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni erőfeszítések támogatásában, jobban el kell ismerni, és annak jobban tükröződnie kell a cselekvési tervben és annak végrehajtása terén is (pl. figyelemfelkeltés és a magatartásformák megváltoztatására irányuló kampányok lebonyolítása). Az EU nem tájékoztatja széles körben polgárait a vadon élő állatokból és növényekből készült termékek kereskedelmének és felhasználásának szabályairól, kockázatairól és következményeiről, ugyanakkor a hagyományos orvoslással (ide tartozik a vadon élő állatok és növények részeinek és származékainak gyógyászati célú felhasználása is) kapcsolatos gyakorlatokról és alkalmazásokról szóló információkat széles körben terjesztik az EU-ban. Ez a gyakorlat kockázatokat rejt magában a felhasználók számára (mivel egyes gyógymódok hasznossága tudományosan nem bizonyított), és végzetes következményekkel jár a befogott vagy begyűjtött és forgalmazott vadon élő fajokra nézve (felgyorsítva azok kihalását). Ha több megelőző munkát folytatna e konkrét témában, az EU évente akár 30 %-kal is csökkenthetné a vadon élő állatokból és növényekből készült termékek kereskedelmét, mivel ez a szám megegyezik az EU-ban gyógyászati felhasználásra szánt, lefoglalt, vadon élő állatokból és növényekből készült termékek arányával⁽¹⁰⁾. Ennek kapcsán az EGSZB-t és a bűnüldöző szerveket is be lehetne vonni a probléma tudatosítását célzó nyilvános kampányok kidolgozásába.

4.3 Az EGSZB azt ajánlja, hogy az intézkedések nemzeti szintű végrehajtásával kapcsolatos egyértelmű felelősségi körök kijelölése és az érintett szereplők közötti koordináció biztosítása minden tagállamban egységes legyen. Ha a koordináció biztosítására különböző opciókat kínálunk fel, ahogy az a tervben szerepel (például: i. ügynökségközi bizottságok vagy egyetértési megállapodások létrehozása; ii. nemzeti cselekvési tervek elfogadása; vagy iii. egy nemzeti kapcsolattartó pont kinevezése), az bizonytalansághoz vezet, mivel a tagállamok különböző lehetőségeket fognak választani. A cselekvési terv végrehajtását segíteni fogja a nemzeti szintű ügynökségközi bizottságok létrehozása, amelyek mindegyikéhez kijelölt kapcsolattartó pontot rendelnek.

4.4 Alapvető fontosságú, hogy ezek az ügynökségközi bizottságok és szakosodott személyzet vagy egységek mind a 27 tagállamban egységes képzést kapjanak. Ez megkönnyítené a tagállamokon belüli és a tagállamok közötti együttműködést, mivel a személyzet ugyanolyan módon lépne fel, folytatna nyomozást és indítana büntetőeljárást. Az, hogy minden ügynökségközi bizottsághoz tartozna egy kapcsolattartó pont, szintén javítaná a tagállamok közötti és az EU-n kívüli harmadik országokkal folytatott együttműködést és koordinációt. A kapcsolattartó pont javítaná az együttműködést, mivel így az ügynökségközi bizottságok és a tagállamok szakosodott személyzete könnyebben és gyorsabban kapcsolatba tud lépni egymással, különösen, ha a határokon átnyúló jogellenes kereskedelem miatt ez sürgetően szükséges. A kapcsolattartó pontok rugalmasabbá tehetik a tagállamok közötti együttműködést, anélkül hogy a két országot érintő, lokálisabb jellegű ügyekben nemzetközi szervektől, például az Euro-poltól kellene függeniük. Ezek a csoportok azonban veszélybe kerülhetnek, és szervezett bűnözők célpontjává válhatnak. A kapcsolattartó pontokra vonatkozó részletes információkat a személyzet személyazonosságának védelme érdekében csak a bűnüldöző hatóságoknak és az igazságügyi hatóságoknak lehet átadni.

⁽¹⁰⁾ A Tanács megállapodott a környezet büntetőjog általi védelméről szóló irányelvre vonatkozó tárgyalási megbízásáról – Consilium (europa.eu).

4.5 A vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni uniós cselekvési terv végrehajtását illetően az uniós tagállamok arról számoltak be, hogy az erőforrások és a személyzet hiánya miatt nehezen tudják végrehajtani a műveleteket. Ezért is fontos, hogy a tagállamok kötelezettséget vállaljanak arra, hogy elegendő forrást különítenek el az új uniós cselekvési terv nemzeti szintű végrehajtására. Az erőforrások a személyzet megfelelő munkakörülményeinek biztosításához is fontosak.

4.6 A szövegnek konkrétan tartalmaznia kell, hogy a tagállamok kötelezettséget vállalnak arra, hogy a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelem érdekében elegendő forrást biztosítsanak országukban az e területre szakosodott személyzet kiképzéséhez. Az elkülönített pénzeszközökről a cselekvési terv nemzeti szintű végrehajtásának részeként jelentést kell készíteni, és azokat nyomon kell követni és értékelni kell. Az erőforrásoknak nemcsak a személyzetet, hanem a felszerelést is magukban kell foglalniuk. Ezen túlmenően a személyzet számára magas színvonalú munkakörülményeket kell biztosítani, teljes körű kollektív tárgyalási joggal és progresszív karrierstruktúrával. Ez kulcsfontosságú ahhoz, hogy a legjobb dolgozókat lehessen megnyerni, és magas szinten tudjuk tartani a motivációjukat. Különös figyelmet kell fordítani az egészséggel, a jóléttel és a személyes biztonsággal kapcsolatos kérdésekre. A vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmének megelőzésében részt vevő valamennyi szereplő számára egységes képzést kell biztosítani, és valamennyi tagállamban homogén struktúrákat kell létrehozni, amelyeknek – az EGSZB javaslata szerint – olyan ügynökségközi bizottságokból, erre szakosodott egységekből vagy személyzetből kell állniuk, amelyek és akik ki vannak képezve a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelemre.

4.7 A cselekvési terv kiemeli a különböző nemzetközi ügynökségek és kezdeményezések, például az EMPACT szerepét, amely a szervezett bűnözés elleni uniós szintű, multidiszciplináris és több ügynökséget érintő operatív együttműködés kiemelt eszköze. Az EMPACT a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni uniós cselekvési terv végrehajtásának kulcsfontosságú eszköze lehet, például egységes módon szervezhetne képzéseket az ügynökségközi bizottságok és a szakosodott személyzet számára valamennyi tagállamban.

4.8 A vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni uniós cselekvési tervnek ki kell terjednie az illegális vadászati tevékenységek, különösen a trófeavadászat megelőzésére is. A Kárpátokban például illegálisan vadásznak medvére, az orvvadászokat pedig csak enyhe szankciók fenyegetik, amelyek nem kellően visszatartó erejűek.

4.9 Az EGSZB egyetért azzal a javaslattal, hogy az EMPACT koordinálja az uniós tagállamokkal, az Európai Bizottsággal (OLAF) és az érintett uniós ügynökségekkel, például az Eurojusttal, a Frontexszel, az Europollal és az Európai Halászati Ellenőrző Hivatallal folytatott, határokon átnyúló együttműködést magában foglaló rendszeres közös műveleteket. Újra hangsúlyozzuk, hogy a hatékony együttműködés biztosításához elengedhetetlen a megfelelő nemzeti szintű forráselosztás.

4.10 A kereskedelmi politikákat és a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni fellépést támogató eszközöket illetően az EGSZB üdvözli azt a javaslatot, hogy a jövőbeli szabadkereskedelmi megállapodásokba építsenek be ambiciózus kötelezettségvállalásokat a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelme elleni küzdelemre vonatkozóan. Ez azonban nem lesz elegendő a vadon élő állatok és növények jogellenes kereskedelmének visszaszorításához. A nemzetközi kereskedelem és beruházások lehetőségeinek növelésére irányuló uniós erőfeszítések hiábavalóak és kontraproduktívak lesznek, ha az EU nem orvosolja sürgősen a bűnüldözés hiányosságait. A digitális termékkütlevelek ugyanezt a célt szolgálhatják. Növelhetik a globális ellátási láncok kockázatainak nyomonkövethetőségét és átláthatóságát, segíthetik a közös nemzetközi ellenőrzési mechanizmusokat és végrehajtási erőfeszítéseket, valamint biztosíthatják, hogy az emberek és a fogyasztók azonos szintű tájékoztatást kapjanak az általuk vásárolt termékekről, függetlenül azok származásától.

Kelt Brüsszelben, 2023. március 22-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Christa SCHWENG